

ಪ್ರೀಮು ನಿವೇದನೆಗೆ ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಗೆ

ಆಕರ್ಷಕ ನೀಲವರ್ಣದ ತೊಗಲಿನ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪರವಶಗೊಳಿಸುವ ಗಂಡು ಓತಿ, ಬಲು ಅಪರೂಪದ ಜೀವಿ. ಬಣ್ಣವನ್ನು ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಈ ರಚನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ ಬಂದ ಕೊಡುಗೆ.

■ ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಮುಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೋಟದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೆ. ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಬಳಿ ಏನೋ ಸದ್ದಾಗಿ ನನ್ನ ಗಮನ ಅತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಏನನ್ನೋ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಓತಿಯೊಂದು ನನ್ನನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡಿತು. ಮತ್ತೆ ಅದರತ್ತ ನೋಡಿದಾಗ, ಅದರ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ನೀಲಿ-ಹಸುರು ಬಣ್ಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೆಳಭಾಗ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಓತಿಯಂತಿರದೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡದ್ದು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅದರತ್ತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಇದು 'ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಂಠದ ಓತಿ' ಎಂದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು. ಮನೆಗೆ ಓಡಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ತಂದವನೇ, ಅದರ ಚಲನವಲನ ವೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಅದು ಸಳಸಳ ಎಂದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಲಿನ ರಾಶಿ ಏರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಆ ಓತಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚ ನೀಲವರ್ಣದ ತೊಗಲಿನ (ಚರ್ಮ) ಬೀಸಣಿಗೆ ಹೊರಬಂದು ಅತ್ತಿತ್ತ ಬೀಸಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಆ ಬೀಸಣಿಗೆ, ಕಂಠದಿಂದ ಎದೆಯವರೆಗೂ ಚಾಚಿ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣ, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಪ್ಪು, ಹೊಟ್ಟೆ ಹತ್ತಿರ ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣ ಎದ್ದುಕಂಡಿತು. ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಆ ಬೀಸಣಿಗೆ ಬೀಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಬಲು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಬೀಸಣಿಗೆ ಮುದುಡಿದಂತೆ ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಜೋತಾಡುತ್ತಾ ಕ್ರಮೇಣ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಐದಾರು

ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಸಣಿಗೆಯೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಸಪೂರ ಚರ್ಮದೊಂದಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಓತಿಯಂತಾಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಬಲು ಅಪರೂಪದ ಈ ಓತಿ ಕಂಡು ನನಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಓತಿಯನ್ನು 'ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಂಠದ ವೈಭವ ಓತಿ' ಅಥವಾ 'ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಂಠದ ಹೆಂಟೆಗೊಡ್ಡ' ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಸೂಪರ್ಬ್ ಫ್ಯಾನ್-ಥ್ರೋಚೆಡ್ ಲಿಜರ್ಡ್' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ 'ಸರಡಾ ಸುಪರ್ಬಾ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸರೀಸೃಪಗಳ 'ರೆಪ್ಲಿಯಾ' ವರ್ಗದ, 'ಸ್ವಾಮಾಟಾ' ಗಣದ, 'ಅಗಾಮಿಡೆ' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಇದು ಸೇರಿದೆ.

ಇವುಗಳ ದೇಹ ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 6.5 ಇಂಚು ಉದ್ದವಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಲ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ಉದ್ದ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಛಾಯೆಯ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಮೈ, ಕಂದು ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗಳಿರುವ ಬೆನ್ನು, ಕೆಂಪಾದ ಕಣ್ಣು ಇವುಗಳದ್ದು. ಕೀಟಾಹಾರಿಗಳಾದ ಇವು ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕುರುಚಲು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಣ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬಂಡೆ ಅಥವಾ ಪೊದೆ ಮೇಲೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು

ಈ ಗಂಡು ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಂಠದ ಓತಿಯ ಗುಣ. ಶತ್ರು ವೀಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೇ ಹೆಣ್ಣು ಓತಿಗಳ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಗಂಡು ಓತಿಗಳ ಚಲನವಲನ ಅರಿಯುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯೂ ಇದಾಗಿದೆ.

ಗಂಡು ಓತಿ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬೀಸಣಿಗೆ

ಗಂಡು ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಂಠದ ಓತಿಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಓತಿ ಕಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ಬೆನ್ನನ್ನು ಕಮಾನು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಕಂಠದ ಹತ್ತಿರದ ತೊಗಲಿನ ಬೀಸಣಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿ ನೀಲಿ, ಕಪ್ಪು, ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣ ತೋರುತ್ತವೆ.

ಓತಿಗೆ ಬೀಸಣಿಗೆ ತೆರೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಬಲಿಷ್ಠ ಗಂಡು ಓತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಮಿಲನಪೂರ್ವ ಹೋರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಓತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಿಲನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಓತಿಗಳು ಆಕರ್ಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೆಣ್ಣು ಓತಿಗಳು ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಕಾರಣ, ಗಂಡು, ಆ ಬಣ್ಣ ತೋರಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪರವಶಗೊಳಿಸಿ ಮಿಲನಕ್ಕೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಓತಿಗಳು ನೀಲಿ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದರಿಂದ, ಗಂಡು ಓತಿ ಈ ಬಣ್ಣ ತೋರುತ್ತಾ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ಮತ್ತೊಂದು ಗಂಡು ಓತಿಗೆ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬಣ್ಣದಿಂದ ಸಂಕೇತ ಹೊಮ್ಮಿಸುವುದು ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಕಸನ ಹಾಗೂ ಅನುವಂಶೀಯ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ■